

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnotowego programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych

COM(2006) 576 wersja ostateczna — 2006/0187 (COD)

(2007/C 161/24)

Dnia 19 października 2006 r. Rada, działając na podstawie art. 175 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, postanowiła zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wspomnianej powyżej.

Sekcja Transportu, Energii, Infrastruktury i Społeczeństwa Informacyjnego, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 21 lutego 2007 r. Sprawozdawcą był Ivan VOLES.

Na 434. sesji plenarnej w dniach 14-15 marca 2007 r. (posiedzenie z 15 marca 2007 r.) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny 83. głosami za — 2 osoby wstrzymały się od głosu — przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 EKES z zadowoleniem przyjmuje nową umowę z USA, oznaczającą kontynuowanie koordynacji programów znakowania efektywności energetycznej Energy Star przez okres kolejnych pięciu lat, a także starania Komisji o wprowadzenie ostrzejszych wymagań specyfikacji technicznych dla urządzeń biurowych, w sposób bardziej elastyczny i odpowiedni do postępów techniki. EKES zgadza się z wnioskiem dotyczącym przekształcenia rozporządzenia (WE) nr 2422/2001, dostosowującym wspólnotowy program Energy Star do nowej umowy, i zgłasza poniższe uwagi.

1.2 Chociaż w USA rejestracja w bazie danych Energy Star jest warunkiem udziału w zamówieniach publicznych, wniosek mówi jedynie o zachęcaniu do stosowania w zamówieniach publicznych dotyczących urządzeń biurowych wymagań w zakresie efektywności energetycznej, które nie będą niższe niż wymagania w ramach Energy Star. Komitet sugeruje wprowadzenie bardziej wiążącego zapisu, tak by wszelkie zamówienia publiczne na urządzenia biurowe wymagały, by oferowany produkt spełniał wymogi Energy Star.

1.3 W UE istnieje szereg systemów znakowania energetycznego, takich jak oznakowanie ekologiczne, ekoprojekt i wiele krajowych systemów znakowania. Komisja próbowała koordynować różnorodne wspólnotowe programy znakowania, ale nie przyniosło to widocznych wyników. EKES wzywa Komisję do bardziej efektywnego koordynowania tych systemów znakowania, by uniknąć dezorientowania konsumentów.

1.4 Wiedza w społeczeństwie na temat logo Energy Star jest bardzo ograniczona i EKES wzywa w związku z tym do podtrzymania zobowiązania, ciężącego zarówno na Komisji, jak i na państwach członkowskich, by rozreklamować logo i umożliwić finansowanie jego promocji z odpowiednich programów na rzecz efektywności energetycznej, takich jak Inteligentna Energia — Europa i kampania Ekologiczna Energia dla Europy.

1.5 Komitet wzywa do zmiany składu Urzędu Wspólnoty Europejskiej ds. Energy Star (ECESB) jako organu doradczego, tak by obejmował on przedstawicieli wszystkich państw człon-

kowskich oraz zainteresowanych organizacji pracodawców i pracowników.

1.6 Komitet wzywa, by Komisja zwiększyła swoje wsparcie dla rozwoju technologicznego, prowadzącego do zwiększenia efektywności energetycznej urządzeń biurowych za pośrednictwem 7. programu ramowego i innych programów wspierających naukę, badania i innowacje.

1.7 Komisja i państwa członkowskie powinny monitorować spełnianie przez produkty wymagań dla rejestracji poprzez przeprowadzanie koniecznych prób i testów oraz publikowanie ich pozytywnych i negatywnych wyników, co zwiększyłoby wiarygodność oznakowania Energy Star.

2. Wstęp

2.1 Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnotowego programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych przekształca rozporządzenie (WE) nr 2422/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z 6 listopada 2001 r. ⁽¹⁾, które ustanowiło szczegółowe zasady dla programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych (w tym komputerów, monitorów, drukarek, kopiarek oraz faksów) przy pomocy logo Energy Star. Unia Europejska przyłączyła się do programu Energy Star, realizowanego w USA od 1992 r. i rozszerzanego na dalsze kraje, na podstawie umowy pomiędzy Stanami Zjednoczonymi Ameryki a Wspólnotą Europejską z 19 grudnia 2000 r. EKES przyjął opinię w sprawie tego rozporządzenia ⁽²⁾ w 2000 r.

2.2 Komisja została wyznaczona jako organ zarządzający, odpowiedzialny za realizację programu Energy Star. Na mocy rozporządzenia (WE) nr 2422/2001 utworzony został Urząd Wspólnoty Europejskiej ds. Energy Star (ECESB), będący forum doradczym, w którego skład wchodzi przedstawiciele producentów, eksperci, handlowcy, konsumenci oraz obrońcy środowiska naturalnego z państw członkowskich i którego zadaniem jest ocena realizacji programu oraz proponowanie nowych specyfikacji technicznych służących zmniejszeniu zużycia energii przez urządzenia biurowe.

⁽¹⁾ DzU L 332 z 15.12.2001

⁽²⁾ DzU C 204 z 18.7.2000

2.3 W swoim komunikacie dotyczącym wprowadzania w życie programu Energy Star w UE w latach 2001–2005 z 27 marca 2006 r. Komisja zaproponowała przedłużenie umowy z USA dotyczącej programu Energy Star, która wygasa w czerwcu 2006 r., na okres kolejnych pięciu lat, argumentując, że:

- efektywne wykorzystanie energii jest jednym z podstawowych filarów zrównoważonej polityki energetycznej we Wspólnocie, tak jak została ona zdefiniowana w zielonej księdze Komisji w sprawie racjonalizacji zużycia energii;
- urzędnicy biurowe mają znaczący udział w zużyciu energii elektrycznej przez sektor usługowy i gospodarstwa domowe i udział ten stale wzrasta;
- program Energy Star umożliwia koordynację wysiłków Wspólnoty i państw członkowskich zmierzających do poprawy efektywności energetycznej;
- program Energy Star zapewnia ramy dla koordynacji działań z USA, Japonią, Koreą i innymi kluczowymi rynkami;
- można oczekiwać, że większość producentów będzie spełniać wymagania techniczne narzucone przez program Energy Star, co wyraźnie przyczyni się do obniżenia zużycia energii przez cały sektor;
- program Energy Star, w którym udział jest dobrowolny, stanowi stosowne uzupełnienie obowiązkowego znakowania energetycznego produktów zgodnie z dyrektywą 92/75/WE oraz dyrektywą 2005/32/WE dotyczącą wymogów dla ekoprojektu, a także zwiększa przejrzystość rynku.

2.4 Nowa umowa została zatwierdzona przez Radę 18 grudnia 2006 r. i podpisana w Waszyngtonie 20 grudnia 2006 r. Zakłada zwiększenie wymagań technicznych dla produktów, a główną zmianą jest wprowadzenie specyfikacji zużycia energii nie tylko w trybie gotowości, ale i w innych ważnych trybach, w szczególności w stanie włączonym. Załącznik C do umowy zawiera ambitne i nowatorskie wymagania dla komputerów, monitorów i sprzętu obrazującego (kopiarek, drukarek, skanerów i faksów), które zgodnie z szacunkami ECESB powinny pozwolić na zaoszczędzenie nawet 30 TWh w UE-27 w ciągu najbliższych trzech lat.

2.5 ECESB zasugerował, że program Energy Star na nowy okres powinien być realizowany w sposób skuteczniejszy i umożliwiać szybsze dostosowywanie specyfikacji technicznych do rozwoju technologicznego i zmian na rynku. Uproszczenie programu Energy Star powinno przynieść oszczędności zarówno dla administracji Wspólnoty, jak i dla państw członkowskich.

2.6 Wniosek dotyczący rozporządzenia zmienia następujące artykuły rozporządzenia nr 2422/2001:

- Artykuł 6: Promowanie logo. Komisja proponuje znieść obowiązek państw członkowskich i Wspólnoty dotyczący promowania logo, jako że program Energy Star jest programem dobrowolnym i to w interesie producentów leży jego promowanie. Komisja nadal będzie zapewniać portal internetowy zawierający informacje o producentach i produktach włączonych do programu.
- Artykuł 8: ECESB nie będzie już miał obowiązku przedstawiania sprawozdania w sprawie rozpowszechnienia na rynku produktów Energy Star. Ogłoszony zostanie przetarg dotyczący sporządzenia tego sprawozdania. Komisja nie

będzie również zobowiązana do informowania Rady i PE o działaniach ECESB, ponieważ wszelkie informacje dostępne są na portalu internetowym Komisji dotyczącym ECESB.

- Artykuł 10: Plan pracy. Komisja we współpracy z ECESB będzie sporządzać i publikować trzyletnie plany pracy, których stan wdrażania będzie kontrolowany i upubliczniany przynajmniej raz w roku.
- Artykuł 11: Procedury przygotowawcze przed rewizją warunków technicznych. Komisja i ECESB mogą podjąć inicjatywę zmiany umowy, a w szczególności wspólnych specyfikacji technicznych. Obowiązki ECESB dotyczące rewizji specyfikacji technicznych zostały ograniczone.
- Artykuł 13: Wprowadzenie w życie. Artykuł zostaje uchylony, ponieważ na państwa członkowskie nie nałożono obowiązków, o których wykonaniu musiałyby powiadamiać Komisję.

3. Uwagi ogólne

3.1 EKES z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady o kontynuowaniu programu Energy Star oraz nową umowę partnerską z USA. Z uwagi na rosnącą liczbę i zakres wykorzystywania urządzeń biurowych poprawa ich efektywności energetycznej jest dobrym sposobem obniżenia wzrostu zużycia energii elektrycznej. Komitet popiera zatem starania Komisji o zaostrenie w nowej umowie wymagań wobec specyfikacji technicznych dla poszczególnych kategorii urządzeń biurowych z należnym uwzględnieniem postępu technologicznego.

3.2 W opinii w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia (WE) nr 2422/2001 Komitet podkreślił konieczność okresowego aktualizowania umowy pod kątem zaostrenia specyfikacji efektywności energetycznej stosownie do rozwoju techniki i wymóg ten pozostaje aktualny także w odniesieniu do programu Energy Star.

3.3 W USA rejestracja w bazie danych Energy Star jest warunkiem udziału przedsiębiorstw w zamówieniach publicznych, natomiast w UE przy zamówieniach publicznych nie stawia się takiego wymagania. Komitet z zadowoleniem zauważa, że rozporządzenie nakłada na Komisję i urzędy publiczne szczebla krajowego obowiązek ustanawiania przy zamówieniach publicznych dotyczących urządzeń biurowych wymagań w zakresie efektywności energetycznej, które są przynajmniej tak wysokie jak wymagania w ramach Energy Star. Byłoby pożądane, gdyby podobne postanowienia znalazły się także w odpowiednich dyrektywach o zamówieniach publicznych. Komitet oczekuje, że Komisja sama pójdzie za tym przykładem i ustanowi takie wymagania w ogłaszanych przez siebie przetargach publicznych, także w tych wiążących się z pomocą rozwojową Wspólnoty.

3.4 Program Energy Star UE jest jednym z szeregu programów znakowania, które dotyczą efektywności energetycznej produktów, wśród których znajdują się często także urządzenia biurowe. Są to programy takie jak: wspólnotowe oznakowanie ekologiczne, ekoprojekt czy krajowe programy znakowania jak „Nordycki łabędź” (Nordic Swan), szwedzkie TCO, niemiecki „Niebieski anioł” (Blue Angel) i inne. Komisja starała się koordynować Energy Star z innymi wspólnotowymi systemami znakowania, ale trudno jest dostrzec wyniki. EKES

wzywa zatem Komisję, aby poszukała sposobu bardziej efektywnego koordynowania tych działań w celu porównywania, koordynacji i wykorzystania wspólnych specyfikacji technicznych, tak by konsumenci i użytkownicy mieli lepsze informacje o normach energetycznych i ekologicznych, jakie spełniają oferowane produkty, i mogli łatwiej odnaleźć się wśród licznych oznaczeń umieszczanych na produktach. Wzywa władze państw członkowskich do uważnego przeglądu specyfikacji Energy Star, gdy zajdzie taka potrzeba.

3.5 Umowa zakładała prowadzenie dalekosiężnych i dynamicznych działań promocyjnych, służących zwiększeniu wiedzy o logo wśród konsumentów i użytkowników. EKES uznaje dotychczasowe wyniki działań, zarówno Komisji jak i państw członkowskich, za niewystarczające. Wiedza o logo w społeczeństwie jest bardzo niska i praktycznie nie wpływa na decyzje dotyczące zakupu urządzeń biurowych, co obniża także motywację producentów do szerszego promowania logo. Do działań promocyjnych nie włączyły się organizacje konsumenckie ani organizacje przedsiębiorców i pracodawców. Komitet żąda zatem zachowania ciężącego na Komisji i państwach członkowskich obowiązku propagowania logo i zintensyfikowania działalności informacyjnej. Zaleca zakwalifikowanie tych działań do projektów finansowanych z programu Inteligentna Energia dla Europy (IEE), kampanii Ekologiczna Energia dla Europy i innych programów.

3.6 Na stronie internetowej www.eu-energystar.org dostępny jest kalkulator zużycia energii służący do dokonywania indywidualnych przykładowych obliczeń, ale należy poinstruować producentów, by umieszczali dane dotyczące specyfikacji Energy Star w instrukcjach obsługi, wraz z informacją, jak wykorzystywać dane urządzenie w sposób najbardziej energooszczędny.

4. Uwagi szczegółowe

4.1 Obecny skład ECESB nieodpowiednio reprezentuje organizacje pracodawców i pracowników, zainteresowane organizacje pozarządowe i wszystkie państwa członkowskie. Komitet wnosi zatem, by Komisja zmieniła jego skład tak, by był on bardziej przejrzysty i możliwie reprezentatywny.

4.2 Komisja powinna zwiększyć wsparcie dla technologicznego opracowywania ostrzejszych specyfikacji w zakresie efektywności energetycznej, także poprzez programy na rzecz rozwoju nauki, badań i innowacji, a zwłaszcza poprzez 7. program ramowy.

4.3 W tej sytuacji należałoby wyraźniej odróżnić logo Energy Star znajdujące się na starszych urządzeniach od logo umieszczonego na urządzeniach spełniających ostrzejsze wymagania, wprowadzone w załączniku C do nowej umowy. Niektóre systemy znakowania wskazują datę zatwierdzenia specyfikacji. Komitet zaleca omówienie tej kwestii z partnerami z USA.

4.4 Komisja powinna regularnie publikować informacje o oszczędnościach, jakie przyniosło zastosowanie w ramach programu Energy Star specyfikacji dla urządzeń biurowych stawiających ostrzejsze wymagania w zakresie efektywności energetycznej oraz podawać konkretne przykłady oszczędności energii z praktyki sektora publicznego, przedsiębiorstw i gospodarstw domowych.

4.5 Umowa dotycząca Energy Star zakłada przeprowadzanie przez partnerów kontroli służących sprawdzeniu słuszności rejestracji produktu. Rozporządzenie powinno zatem dotyczyć zadań państw członkowskich związanych z takimi kontrolami oraz zawierać podstawowe wskazówki dla ich wykonywania. W żadnym dokumencie Komisji nie wspomina się o kontroli produktów zarejestrowanych w bazie danych. Jeżeli takowe informacje istnieją, wskazane byłoby umieszczenie ich na stronie internetowej programu; jeżeli nie istnieją, celowe byłoby wprowadzenie testów urządzeń i publikowanie ich wyników. W przeciwnym razie może dojść do osłabienia wiarygodności logo.

4.6 Komitet zaleca utrzymanie początkowego obowiązku Komisji w zakresie przygotowywania i przedłożenia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, przed upływem pięciu lat obowiązywania umowy, sprawozdania z kontroli efektywności energetycznej urządzeń biurowych, obejmującego także propozycje działań uzupełniających dla programu.

Bruksela, 15 marca 2007 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Dimitris DIMITRIADIS